

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsake sobote zvečer

in stane za Kranj 4 K., po pošti za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Florian v »Zvezdi«.

Mesečna priloga

„Slovenski Tehnik“

Inserati se računajo za celo stran 60 K., za pol strani 30 K., za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve; uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Pred novimi volitvami.

I.

Volilna reforma je tudi v gosposki zbornici sprejeta in čas je, da se začnemo pripravljati na državnoborske volitve, ki se bodo vršile v par mesecih na podlagi splošne in enake volilne pravice.

Voliti sme po novi postavi vsak moški avstrijski državljani, ki je izpolnil 24. leto. Volitev se vrši po glasovnicah in tajno. Kot priprava za volitev se vrše razni shodi, katerih ne sme noben nasprotnik razgati ali onemogočiti, ker bi se sicer po novi postavi za varstvo volilne in zborovalne prostosti kaznoval s strogim zaporom do šestih mesecev.

S temi postavnimi določbami pred očmi pojdemo v volilni boj. Mogoče je, da nam nove volitve ne doneso posebnih uspehov, ali to nas ne sme preplasiti. Mi moramo šele ljudstvo navaditi, politično samostojno misliti, to je, moramo ga politično izobraziti, potem šele smemo upati, da nam volitve doneso zmago za zmago. In da se sčasom to zgodi, to zahteva naravni razvoj vsakega naroda, ki iz politične odvisnosti od klerikalnih voditeljev z razširjajočo se izobrazbo mas prehaja v svobodno-miselne tabore.

Naš Gorenjec je po svoji naravi duhovski nadvladi sovražen do skrajnosti. Le pogledimo kakšno konkurenčno obravnavo radi poprave kakega farovža. Tu se pokaže, kako malo spoštovanja ima do »gospodov«, kadar mu gre za žep. Beseda požrešni »far« mu je še najmanj, kar mu pride tedaj iz ust. Tedaj glasuje tudi samostojno.

Še veliko večje gospodarske važnosti nego razne konkurenčne obravnave so volitve v državni zbor. V državnem zboru se sklepajo postave, ali naj se pomaga kmetu, ali že itak prebogatemu delničarju velikih podjetij. Da duhovnik, kakor vsak drug stan, misli v prvi vrsti nase, to vidimo

tudi sedaj pri postavi o kongruvi. Duhovnik, ki se ne sme ženiti in torej ne sme imeti rodbine, ki ima ponavadi večji grunt kakor srednji posestnik, kateremu ni treba skrbeti za gospodarska popravila, ki dobi od države že itak dobro plačo, razven tega pa še posebno plačilo za krste, poroke, pogrebe in vsak dan za mašo, se vedno toži, da ne more živeti in zato dobi od države več milijonov za povišanje svoje plače. Kmet pa, ki ima le svoj, ponavadi zadolženi grunt, ali pa le nekoliko njivic, zraven še kopo otrok, ki imajo prav dobre želodce, pa mora rediti svojo rodbino in zraven tudi »gospodu« plačevati za krste, pogrebe, maše, za popravo farovža, farovških svinjakov i. t. d. Njemu ne pomaga država. Tudi posel, ki je najboljša leta pridno delal, mora gledati, da ne živi predolgo, ker ga nihče na stara leta ne mara rediti.

Da poslanci, katere volite na duhovniško priporočilo, ne morejo delati proti vladželjni duhovščini, to se razume semoobsebi. Že čut hvaležnosti nasproti duhovščini nam narekuje to.

Zato je po našem mnenju potrebno, da si gorenjski volilci izberejo kandidate sami in se ne ozirajo na ukaze, ki prihajajo iz senklastskega farovža v Ljubljani. Kako si mislimo enotno postopanje v tem oziru, o tem prihodnjic.

Starine mesta Kranja — pa njih usoda.

Zberite ostanke koscev, da nič ne pogine.
Jan. 6. 12.

Ko je zbiral Valvazor tvarino za svoje veliko delo: Die Ehre des Herzogtums Krain (Slava vojvodine Kranjske), se je obrnil tudi do mestnih očetov v Kranju s prošnjo, naj mu prepuste v uporabo listine mestnega arhiva. Očetje so mu odgovorili: imamo lepe reči, a jih nikomur ne pokažemo. Vzroka svojega postopanja niso navedli. In pozneje je isti mestni arhiv v Kranju zadela

žalostna usoda. Prišel je leta 1811 naž Kranj grozen požar, ki je vpepelil med drugimi tudi mestno hišo in v njej shranjeni mestni arhiv.

Najvažnejša starina kranjskega mesta: njegov arhiv, je na ta način žalostno izginila. Podobno se je godilo tudi drugim starinskim, zgodovinsko prevažnim predmetom. Dragocene slike, starinsko pohištvo, stara noša: koliko tega se je pogubilo, koliko se poprodalo v tujino. Nekateri ljudje so imeli s takimi stvarmi celo trgovino in zaslužili pri tem kajpada lepih novcev.

Marsikaka lepa stvar se je vendar še ohranila, kakor sem izkušal pokazati v zadnjem tozadevnem članku.

Kaj naj se torej zgodi z onimi starinami, ki jih ima še mesto Kranj, oziroma njegovi prebivalci?

Prva stvar bi bila po mojem mnenju ta, da v kratkem času priredimo na primernem prostoru in ob primernem času razstavo naših starin. Posestniki tega ali onega starinskega predmeta (slike, listine, pohištvo, orodje, obleka itd. itd.) bi bili toliko prijazni, da bi za par dni odstopili svoje stvari, da bi jih bilo mogoče razstaviti.

Taka razstava bi imela marsikatero ugodno posledico. Dobili bi na ta način najlažje pregled naših starin. Vzbudili bi z razstavo v najširših krogih zanimanje za starine in marsikomu pokazali pravo ceno in pravo vrednost tistih. Ta razstava pa bi nas tudi preverila, da ima Kranj obilico lepih starinskih predmetov, in nas napolnila z upravičenim ponosom, da v tem pogledu naš častiti Kranj nikakor ne zaostaja za drugimi slovenskimi mesti, da ne rečemo, da jih celo prekaša.

Na tej razstavi pa naj bi potekla tudi zibelka nameravanemu krajevnemu muzeju za mesto Kranj. Ustanovil naj bi se ob priliki razstave poseben odbor, obstoječ iz mož, ki se zanimajo za to stvar in ki bi tudi takoj šli na delo z veseljem in navdušenjem, brez katerega se še ni uresničila nobena lepa misel.

PODLISTEK.

Važen prirastek naravoslovne zbirke na kranjski gimnaziji.

Kakor smo že omenili med dnevnimi novicami, je poklonil nedavno gosp. Francisek Omersa ml. naravoslovnemu kabinetu kranjske gimnazije svojo dragoceno zbirko inozemskih hroščev in metuljev. Vsi hrošči in metulji so krasni, redki eksemplari iz Severne in Južne Amerike in iz Filipinskih otokov.

Med drugim obsega zbirka te-le hrošče: critek (več vrst); kresnica; rogač (samci in samice); grobar, črni potapnik; moškatni kozliček; amerikanaki krompirjevec; zlata minica; razni lepenjci; krasnik; sedmopikčasta polonica (božja kravica); Herkul; nosorožec, rogač itd.

Med metulji so posebno zanimivi: atlanta (dva); kačji pastir (več vrst); dnevni in nočni pavlinček; admiral; trakar (rdeči, modri in rumeni); kobilica selka itd.

Večino hroščev in metuljev je nabral gosp. Omersa sam, ko je potoval v Severno Ameriko leta 1901. o priliki razstave v mestu Buffalo. Le

nekaj komadov je kupil. Ob priliki svojega potovanja po Severni Ameriki se je g. Omersa sploh jako zanimal za hrošče in metulje in osebno obdeval z znanimi severo-amerikanskimi entomologi, n. pr. s Smite-om iz Washingtona, z Mayer-jem iz Brooklina, s Schtož-em (rojenim Slovanom) iz Hobokna in s Charles Moretz-em iz Orange.

Od g. Omersa podarjena zbirka pomeni važno pridobitev za naravoslovni muzej kranjske gimnazije. Bodi mu zato izrečena iskrena zahvala.

Omenjamo še, da se nahaja zbirka v lični omarici s prelepim okvirom.

Spomin...

Bilo je kdaj, bilo. — Na holmu veličasten grad, ostanek starih viteških časov, pod njim prijazna pristava z lepo oskrbnikovo hčerko, za njim pa velik ribnik, po katerem so se poleti vozili lahni čolnici, pozimi pa švigale drsalke.

Mlademu grajskemu učitelju se je godilo dobro. Poletu je vsak dan dopoldne jahal s svojim po-rednim učencem na izprehod, popoldan se je vozil po ribniku, obdanem kroginkrog od zelenega drevja, z njegovo se preveč otročjo sestro, zvečer pa hodil

pod okno prelestne oskrbnikove hčerke. Pozimi se je drsal z grajsko gospodo in svojo Milico po gladkem ledu na ribniku ali se pa vozil z malimi sanmi po okolici. Če je le mogel, pa je zbežal k svoji dragici.

Nekoč sta šla sama na izprehod proti bližnji, na malem gričku stoječi cerkvi. On je bil nagajiv, kakor po navadi, ona pa pohlevna, kakor vedno. Vladimir je vedel, da ga to blago dekle ljubi bolj nego vse na svetu, prepričan je bil, da bi tako dobre duše ne mogel najti nikjer, ali vendar jo je v svoji mladeniški razposajenosti po navadi dražil.

«Milica, ali sem jaz prvi, katerega Ti ljubiš, ali nisi še nikdar poljubila drugega?»

Lice se ji je zmratilo in rekla ni ničesar.

Prišla sta do malega klanca. Položil je svojo roko na njeno ramo in jo vprašal še enkrat, toda že bolj osorno.

Ni mu odgovorila.

Vrnila sta se; vso pot ni izpregovoril nihče besedice.

Drugi dan se je zbrala zopet mlada družba na drsalšču. Vladimir je prišel s sestro svojega učenca nekoliko pozneje.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek in ogrinjaj ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specialist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 134 28

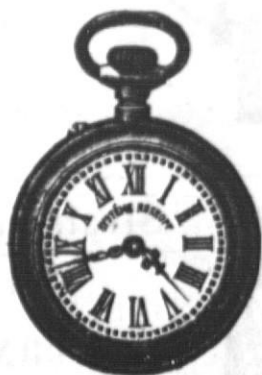
Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Raspošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

Št. 502. Nikelnasta ankerremontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 2 45, enaka iz pravega srebra gld. 3 95, ista z dvojnatim tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6 50 in naprej.

priporoča svojo izborna zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 505. Prava srebrna cilindarremontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gld. 4 85, ista z dobrim ankerkolesjem gld. 5 95 in naprej.

6—8

Zobo-technični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvavnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah. 100-31

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in oementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Ljubljana (Kolizej) R. Lang Marije Terezije cesta

180-28

Zalagatelj društva

c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh oenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špejaliteta: Gostilniški stoli.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Špejaliteta v naveštinah balah. Veliki prostori, pri-tilžno in v l. nadstropju.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ešalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Rezervna zaklada: K 66.277.

Denarni promet v l. 1905: K 3.216.500.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/4 %, na menice pa po 6 %. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uradije se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

161—25

A. Jesih, mesar na Igu pri Ljubljani, sprejme takoj

učenca

za mesarsko obrt.

Vsakovrstnega govejega, prasičevega in telečjega klanja se pri meni izučí. 5

Z malim kapitalom

se zasluži veliko denarja, ako se z mojimi izvlečki (ekstrakti) izdeluje žganje in likere na mrzli način.

Kdor z mojimi izvlečki (ekstrakt) manipulira, mu jamčim za najboljši uspeh.

Kdor se te izvrstne tvrdke hoče udeležiti, naj pošlje svoj natančni naslov pod imenom: „Prva tovarniška tvrdka 80.400“ na anončno ekspedicijo Edvard Braun, Dunaj, I., Rotenturmstraße 9.

255 5—4

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsake sobote zvečer

in stane za Kranj 4 K., po pošti za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Mesečna priloga

„Slovenski Tehnik“

Inserati se računajo za celo stran 50 K., za pol strani 30 K., za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagoviljo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve; uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Pred novimi volitvami.

I.

Volilna reforma je tudi v gosposki zbornici sprejeta in čas je, da se začnemo pripravljati na državnozbornske volitve, ki se bodo vršile v par mesecih na podlagi splošne in enake volilne pravice.

Voliti sme po novi postavi vsak moški avstrijski državljani, ki je izpolnil 24. leto. Volitev se vrši po glasovnicah in tajno. Kot priprava za volitev se vrše razni shodi, katerih ne sme noben nasprotnik razgnati ali onemogočiti, ker bi se sicer po novi postavi za varstvo volilne in zborovalne prostosti kaznoval s strogim zaporom do šestih mesecev.

S temi postavnimi določbami pred očmi pojdemo v volilni boj. Mogoče je, da nam nove volitve ne doneso posebnih uspehov, ali to nas ne sme preplasiti. Mi moramo šele ljudstvo navaditi, politično samostojno misliti, to je, moramo ga politično izobraziti, potem šele smemo upati, da nam volitve doneso zmago za zmago. In da se sčasom to zgodi, to zahteva naravni razvoj vsakega naroda, ki iz politične odvisnosti od klerikalnih voditeljev z razširjajočo se izobrazbo mas prehaja v svobodno-miselne tabore.

Naš Gorenjec je po svoji naravi duhovski nadvladi sovražen do skrajnosti. Le pogledimo kakšno konkurenčno obravnavo radi poprave kakega farovža. Tu se pokaže, kako malo spoštovanja ima do »gospodov«, kadar mu gre za žep. Beseda požrešni »far« mu je še najmanj, kar mu pride tedaj iz ust. Tedaj glasuje tudi samostojno.

Še veliko večje gospodarske važnosti nego razne konkurenčne obravnave so volitve v državni zbor. V državnem zboru se sklepajo postave, ali naj se pomaga kmetu, ali že itak prebogatemu delničarju velikih podjetij. Da duhovnik, kakor vsak drug stan, misli v prvi vrsti nase, to vidimo

tudi sedaj pri postavi o kongruvi. Duhovnik, ki se ne sme ženiti in torej ne sme imeti rodbine, ki ima ponavadi večji grunt kakor srednji posestnik, kateremu ni treba skrbeti za gospodarska popravila, ki dobi od države že itak dobro plačo, razven tega pa še posebno plačilo za krste, poroke, pogrebe in vsak dan za mašo, se vedno toži, da ne more živeti in zato dobi od države več milijonov za povišanje svoje plače. Kmet pa, ki ima le svoj, ponavadi zadolženi grunt, ali pa le nekoliko njivic, zraven še kopo otrok, ki imajo prav dobre želodce, pa mora rediti svojo rodbino in zraven tudi »gospodu« plačevati za krste, pogrebe, maše, za popravo farovža, farovških svinjakov i. t. d. Njemu ne pomaga država. Tudi posel, ki je najboljše leta pridno delal, mora gledati, da ne živi predolgo, ker ga nihče na stara leta ne mara rediti.

Da poslanci, katere volite na duhovniško priporočilo, ne morejo delati proti vladeželjni duhovščini, to se razume semoobsebi. Že čut hvalnosti nasproti duhovščini nam narekuje to.

Zato je po našem mnenju neobhodno potrebno, da si gorenjski volilci izberejo kandidate sami in se ne ozirajo na ukaze, ki prihajajo iz šenkavškega farovža v Ljubljani. Kako si mislimo enotno postopanje v tem oziru, o tem prihodnjic.

Starine mesta Kranja — pa njih usoda.

Zberite ostanke koscev, da nič ne pogine.
Jan. 6. 12.

Ko je zbiral Valvazor tvarino za svoje veliko delo: Die Ehre des Herzogtums Krain (Slava vojvodine Kranjske), se je obrnil tudi do mestnih očetov v Kranju s prošnjo, naj mu prepuste v uporabo listine mestnega arhiva. Očetje so mu odgovorili: imamo lepe reči, a jih nikomur ne pokažemo. Vzroka svojega postopanja niso navedli. In pozneje je isti mestni arhiv v Kranju zadela

žalostna usoda. Prišel je leta 1811 nad Kranj grozen požar, ki je vpepelil med drugimi tudi mestno hišo in v njej shranjeni mestni arhiv.

Najvažnejša starina kranjskega mesta: njegov arhiv, je na ta način žalostno izginila. Podobno se je godilo tudi drugim starinskim, zgodovinsko prevažnim predmetom. Dragocene slike, starinsko pohištvo, stara noša: koliko tega se je pogubilo, koliko se poprodalo v tujino. Nekateri ljudje so imeli s takimi stvarmi celo trgovino in zaslužili pri tem kajpada lepih novcev.

Marsikaka lepa stvar se je vendar še ohranila, kakor sem izkušal pokazati v zadnjem tozadevnem članku.

Kaj naj se torej zgodi z onimi starinami, ki jih ima še mesto Kranj, oziroma njegovi prebivalci?

Prva stvar bi bila po mojem mnenju ta, da v kratkem času priredimo na primernem prostoru in ob primernem času razstavo naših starin. Posestniki tega ali onega starinskega predmeta (slike, listine, pohištvo, orodje, obleka itd. itd.) bi bili toliko prijazni, da bi za par dni odstopili svoje stvari, da bi jih bilo mogoče razstaviti.

Taka razstava bi imela marsikatero ugodno posledico. Dobili bi na ta način najlažje pregled naših starin. Vzbudili bi z razstavo v najširših krogih zanimanje za starine in marsikomu pokazali pravo ceno in pravo vrednost tistih. Ta razstava pa bi nas tudi preverila, da ima Kranj obilico lepih starinskih predmetov, in nas napolnila z upravičenim ponosom, da v tem pogledu naš častiti Kranj nikakor ne zaostaja za drugimi slovenskimi mesti, da ne rečemo, da jih celo prekaša.

Na tej razstavi pa naj bi potekla tudi zibelka nameravanemu krajevnemu muzeju za mesto Kranj. Ustanovil naj bi se ob priliki razstave poseben odbor, obstoječ iz mož, ki se zanimajo za to stvar in ki bi tudi takoj sli na delo z veseljem in navdušenjem, brez katerega se še ni uresničila nobena lepa misel.

PODLISTEK.

Važen prirastek naravoslovne zbirke na kranjski gimnaziji.

Kakor smo že omenili med dnevnimi novicami, je poklonil nedavno gosp. Francišek Omersa ml. naravoslovnemu kabinetu kranjske gimnazije svojo dragoceno zbirko inozemskih hroščev in metuljev. Vsi hrošči in metulji so krasni, redki eksemplari iz Severne in Južne Amerike in iz Filipinskih otokov.

Med drugim obsega zbirka te-le hrošče: critek (več vrst); kresnica; rogač (samci in samice); grobar, črni potapnik; moškati kozliček; ameriškanski krompirjevec; zlata minica; razni lepenjci; krasnik; sedmopikčasta polonica (božja kravica); Herkul; nosorožec, rogač itd.

Med metulji so posebno zanimivi: atlanta (dva); kačji pastir (več vrst); dnevni in nočni pavlinček; admiral; trakar (rdeči, modri in rumeni); kobilica selka itd.

Večino hroščev in metuljev je nabral gosp. Omersa sam, ko je potoval v Severno Ameriko leta 1901. o priliki razstave v mestu Buffalo. Le

nekaj komadov je kupil. Ob priliki svojega potovanja po Severni Ameriki se je g. Omersa sploh jako zanimal za hrošče in metulje in osebno občeval z znanimi severo-amerikanskimi entomologi, n. pr. s Smite-om iz Washingtona, z Mayer-jem iz Brooklina, s Schtož-em (rojenim Slovanom) iz Hobokna in s Charles Moretz-em iz Orange.

Od g. Omersa podarjena zbirka pomeni važno pridobitev za naravoslovni muzej kranjske gimnazije. Bodi mu zato izrečena iskrena zahvala.

Omenjamo še, da se nahaja zbirka v lični omarici s prelepim okvirom.

Spomin . . .

Bilo je kdaj, bilo. — Na holmu veličasten grad, ostanek starih viteških časov, pod njim prijazna pristava z lepo oskrbnikovo hčerko, za njim pa velik ribnik, po katerem so se poleti vozili lahni čolnici, pozimi pa švigale drsalke.

Mlademu grajskemu učitelju se je godilo dobro. Poletu je vsak dan dopoldne jahal s svojim po-rednim učencem na izprehod, popoldan se je vozil po ribniku, obdanem kroginkrog od zelenega drevja, z njegovo se preveč otročjo sestro, zvečer pa hodil

pod okno prelestne oskrbnikove hčerke. Pozimi se je drsal z grajsko gospodo in svojo Milico po gladkem ledu na ribniku ali se pa vozil z malimi sanmi po okolici. Če je le mogel, pa je zbežal k svoji dragici.

Nekoč sta ala sama na izprehod proti bližnji, na malem gričku stoječi cerkvi. On je bil nagajiv; kakor po navadi, ona pa pohlevna, kakor vedno. Vladimir je vedel, da ga to blago dekle ljubi bolj nego vse na svetu, prepričan je bil, da bi tako dobre duše ne mogel najti nikjer, ali vendar jo je v svoji mladeniški razposajenosti po navadi dražil.

«Milica, ali sem jaz prvi, katerega Ti ljubiš, ali nisi še nikdar poljubila drugega?»

Lice se ji je zmračilo in rekla ni ničesar.

Prišla sta do malega klanca. Položil je svojo roko na njeno ramo in jo vprašal še enkrat, toda že bolj osorno.

Ni mu odgovorila.

Vrnila sta se; vso pot ni izpregovoril nihče besedice.

• • •

Drugi dan se je zbrala zopet mlada družba na drsalističu. Vladimir je prišel s sestro svojega učenca nekoliko pozneje.

Za muzej bi gotovo zasebniki in društva odstopili nekatere predmete brezplačno. Druge stvari bi se skušale zanj pridobiti s pomočjo raznih podpor. Mestna občina, kreditno društvo, mestna hranilnica: vsi ti zavodi bi gotovo po moči prispevali, da postane ta ideja meso in kri.

Povdarjam pri tej priliki, da naj bi bil muzej popolnoma lokalnega značaja. Obsegal naj bi v prvi vrsti galerijo slavnih mož, ki so v Kranju ugledali luč življenja, ali si za Kranj pridobili posebnih zaslug ali bili z mestom v katerikoli važni zvezi. Slike (ali portreti, fotografije) mež kakor so bili: slikarji brata Layer-ja, brata Hayne-ja, fotograf Pucher, škofa Gogala in Vidmar, Bleiweis, pesnika Jenko in Prešerna, take slike sodijo v kranjsko galerijo. Za Prešerna bi se naj v muzeju celo ustanovil poseben oddelek in zanj pridobila prezanimiva Prešernova zbirka, ki je danes last gosp. monsignora Tomaža Zupana na Okroglem. V našem muzeju bi morale imeti svoje mesto še ohranjene slike v Kranju rojenih ali tukaj delujočih slikarjev (brata Layer-ja, brata Hayne-ja, Bradaska), nadalje slike drugih slikarjev, nanašajoče se na Kranj in njegovo zgodovino, pred vsem pa prezanimive prazgodovinske izkopine iz Kranja in okolice (ako ne v originalu pa vsaj v točnih kopijah), kakor sploh vsi starinski predmeti (listine, orodja, noše), iz katerih bi bilo mogoče spoznati razvoj našega mesta. Glede takih stvari pa, ki so važne za zgodovino Kranjske sploh ali ki bi bile pripravne, da izpopolnijo to ali ono zbirko v Rudolfinu, je moje mnenje tako, naj se prepuste brez ugovora ljubljanskemu muzeju.

Nameravani muzej bi budil med meščani pravi ponos do rojstnega mesta; dijake bi spodbujal, da spoštujejo mesto, kjer se šolajo, da se zanimajo za njegovo zgodovino, kakor za zgodovino predrage domovine sploh; tak muzej bi dal povod, da bi se obdelala še ta in ona stran v zgodovini našega mesta in da bi naposled nastala iz teh podrobnih del obsirna knjiga z naslovom: Zgodovina mesta Kranja.

Upajmo, da skoro pride čas, ko bo ustanovljen naš muzej, katerega bosta z obilim pridom pohajala kranjski meščan in dijak in kamor bo rad krenil vsak tujec, ki ga privede pot v naše mesto. Vsak pa, ki si bo ogledal naš muzej, ga bo zapustil s prepričanjem, da gre vsa čast meščanstvu, ki se na ta način briga za svojo prelepo zgodovino, za svoje zanimive, naravnost dragocene starine.

Profesor Makso Pirnat.

Društvo za povzdigo prometa na Gorenjskem s sedežem na Bledu

je imelo minuli mesec na Bledu v dvorani Blejskega doma svoj občni zbor. Došlo je poleg odбора 30 članov in več vabljenih interesentov iz sosednjih občin. Da je bila udeležba velika, se ima zahvaliti društvu v prvi vrsti zvezi za promet tujcev v Ljubljani, katero je zastopal tajnik g. dr. Marn. O delovanju društva je poročal podnačelnik, bla-

gajnik D. Repe pa o stanju blagajne. V novi odbor so bili izvoljeni: Jakob Petercel, Beno Lergetporer, Ivan Pretnar, D. Repe, Oton Wölfling, Miha Černe in Anton Vovk z Grada. Po nasvetu odvetnika in župana v Radovljici g. dr. Vilfana naj prirede hotelirji in gostilničarji potovanja v tuje kraje, da se priuče, česa treba za industrijo tujkega prometa, se je sklenilo to celo važno zadevo odstopiti odstopiti odboru v rešitev. Potem je poročal zvezni tajnik g. dr. Marn o delovanju zveze za Kranjsko, kateremu poročilo so vsi navzoči z napeto pozornostjo sledili. Ko bi ne bilo zveze, bi dežela kranjska niti vinarja ne dobivala podpore za povzdigo tujkega prometa od c. kr. žel. ministrstva. Še tako je železniško ministrstvo dalo zvezam po K 2500. — Kranjska pa je dobila samo K 1100. — Izvedeli smo tudi, da se z lepimi prospekti glede prometa tujcev več doseže kakor pa z inseriranjem v tujih, včasih v prav slabih časopisih. Zveza izda plakat s slikami Triglavskega pogorja, Ljubljane, Postojnske jame, Vintgarja in Bleda. Izda se tudi kazipot za Kranjsko. Vse deželne zveze imajo centralno zvezo, katere vodstvo se pa menja po deželah, kjer so ustanovljene zveze. Čez tri ali štiri leta pride centralno vodstvo na Kranjsko. Važnost deželne zveze se ne more preceniti in je obžalovati, da za to poklicane občine in institucije zanjo veliko premalo store, oziroma ne pristopajo z zneski po 100 kron letnine, katere zneske bi zveza tako nujno potrebovala, posebno zaradi tega, ker dežela ni in tudi ne more dati podpore, zakaj; to je vsakomur znano. Povdarjalo se je tudi, da naj se ustanovljajo društva, enaka našemu na Bledu, tudi v okolici, kar bi bilo vsekakor važno in zelo nujno. Koliko tako društvo lahko v domačem delokrogu za povzdigo tujkega prometa doseže, to je bilo vsem jasno, kateri so bili pri našem občnem zboru. Tudi se je želja izrekla, naj bi dežela kupila blejski grad, kateri je sedaj naprodaj. Pomen tega nakupa je velikanski. Ako bi grad kupil kak zagrižen naš nasprotnik, je Bled takorekoč uničen, posebno, ker je jezero last gradu. O delovanju društva na Bledu naj se omeni še sledeče: Društvo je letos pustilo napraviti oljnato sliko Bleda z okolico proti Karavankam. Ta podoba v velikosti 250 krat 180 cm je veljala K 1428. — ter je sedaj razstavljena v Švici (Zürich) v izložbi tvrdke Photoglob & Comp. Tam bode 14 dni in potem se razstavi v drugem mestu na primernem kraju. Tudi reprodukcija te podobe se dela v velikosti 40—35 cm, po vzorcu sodeč bo prav lepa. Ta reprodukcija bo veljala K 1100 — in bode ena podoba stala približno 3 krone. Naše društvo pri tem ne bode veliko materialnega dobička imelo, toliko večji bode pa uspeh reklame v vsakem kraju, kjer bo ta podoba visela. Od te podobe se bode napravilo tudi devet tisoč razglednic, katere se bodo dale trgovcem za prodajo. Vso reprodukcijo napravi svetovnoznana tvrdka Orell & Füssli v Curihu. Društvo bode izdalo letos tudi prospekt za Bled in okolico, katerega tujci vedno in vedno zahtevajo, da se orientirajo o zdravilišču, predno se odločijo za bivanje na Bledu ali v okolici. Potreba takega prospekta s cenami je tako važna, da se vsakemu društvu, katero se ustanovi, priporoča, da ga izda za vso okolico, kjer društvo misli delovati. Izdal se bode v slovenskem in nemškem jeziku, vsak jezik posebej s primernimi podobami Bleda in okolice. Kdor želi pojasniti v okolici Bled, kako se taka društva ustanovljajo, naj se obrne na naše društvo, katero je vedno s pravilnimi iztisi pripravljeno postreči, oziroma tudi k ustanovnemu zborovanju poslati zastopnika. Torej z združenimi močmi za napredek industrije tujkega prometa.

Opat Saba.

Spisal Josip Premk. Dalje.

Ko sta bila že skoro ob Bojani, se je ustavil Pepo in počakal Emanuela, ki je jezdil kakih petdeset korakov za njim.

«Za vraga! Kaj pa je bilo, Pepo?» je prašal začudeno Emanuel.

«E, Hidžetovi so streljali náme, saj ste čuli. Nekoč namreč, ko sva bila z gospodom Viktorjem v naših gozdovih na lovu, kar naenkrat počí puška in gospodov konj se zgrudi v glavo zadet. Jaz, ki sem bil nekoliko oddaljen, se ozrem, ustrelim in ubijem Hidžetovega sina, ki je tičal za deblom, a dva sta pobegnila. Od tedaj me zalezuje cel rod s krvno osveto.»

«Pepo vi ste junak!» — pravi Albanas.

«Sedaj pa črez Bojano. Gjуре naju prepelje, ker sem mu že naročil, naj čaka. Potem pa ob porečju in skozi naše gozdove in še pred mrakom sva v Duplu.» — Zmračilo se je in noč je legla nad širne gozdove in poljane, ko sta prijezdila Emanuel in Pepo na dvorišče duplskega gradu. Nekaj belofesnih služabnikov je priteklo na dvorišče in jima odvzelo konje. Emanuel pa je v spremstvu mladega sluga stopal v prvo nadstropje, in ko mu je pokazal sluga vrata, kjer ga pričakujejo, je lahko potrkal in stopil v prostorno sobano. Oče, ki je

Novice iz selške doline.

— «Podporno društvo gozdnih delavcev za Dražgoše in okolico» s sedežem v Dražgošah se je ustanovilo. Osnovni občni zbor je bil dne 13. t. m. Predsednikom je bil izvoljen Franc Lotrič, p. d. Brinjar; podpredsednikom Matevž Jelenc; odbornikom: Luka Megušar, Franc Podlipnik, Matevž Šolar in Jernej Šmid; namestnikom pa Tomaž Megušar in Jernej Fajfar. V nadzorstvu so: Ivan Stupica, Franc Gosar, Jakob Fajfar in Primož Ambrožič; nemestnik Franc Petercelj. Dosedaj je pristopilo 65 udov. To društvo je velike važnosti za izboljšanje stanja tukajšnjih delavcev.

— Veselico priredi 27. t. m. gasilno društvo v Selcih in bralno društvo v Železnikih, na Svečnico popoldne pa bralno društvo v Dražgošah.

— Zlato poroko obhajala sta 20. t. m. Nikolaj Mohorič in njegova žena Jera iz Podblice.

— Zelo hud mraz smo imeli ta teden. Marsikomu je pustil za spomin ozeblino.

— Na Češnjici se ustanovi podružnica «Slovenskega planinskega društva».

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Gasilno društvo v Sori priredi dne 2. februarja predpustnico v goričanski restavraciji. Spored je raznovrsten. Nastopila bode novoustanovljena društvena godba iz Goričanov, za petje bodo skrbeli sorski pevci.

— Hud mraz je bil v torek in sredo. Toplomer je kazal 23 stopinj Celzija, ponekod tudi 25 stopinj pod ničlo. To je mraz kakor v Sibiriji!

— Pokradel je nekdo iz cerkvene pušice v Sori ves denar. Osumljen je sorski organist, katerega je notri spravil znani in priljubljeni sorski pastir.

— Divjega prasiča so videli v tukajšnji okolici. Klatil se je po Ločnici in okrog Homa. Neki lovec ga je videl na 100 korakov, a ni imel krogle v puški, da bi ga streljal.

XII. občni zbor „Gorenjskega Sokola“

dne 5. januarja 1907.

Dalje.

Načelnik brat Janko Sajovic poroča:

Minulo je zopet leto, pomembno za nas, pomembno pa tudi za razvoj slovanskega sokolstva. Za nas pomembno, ker smo prebili prvo desetletje, v katerem sicer nismo dosegli tega, za čemur smo stremili, vendar pa se bližamo, dasi z zelo počasnimi koraki svojemu cilju. Pomembno za nas, ker so nasi telovadci pri prvem hrvatskem vsesokolskem zletu v Zagrebu slovanskemu sokolstvu, ki je bilo ondi zbrano po svojih zastopnikih in slovanskemu svetu pokazali, da se pri nas goji pravo sokolsko delo — telovadba. Ker omenjam ravno telovadbe, preidem takoj k statističnemu podatku o isti in razvideli bodete, bratje sokoli, iz izkaza, da sta le oni pomembni slavnosti nekaki svetli točki napram pojavom v telovadnici, kjer po večini ne najdemo onih resnih mož, ki razumejo pravo sokolsko delo, ampak vihrave in nestalne mladeniče, katerim liki otroku igranja, cela stvar nekoliko časa ugaja in se je poprimajo z vso navdušenostjo, katera pa ravno tako hitro mine, kakor je prišla. V tem oziru, bratje sokoli, posebno pa bratje telovadci, prosil bi nekoliko več resnosti v mislih in dejanjih.

Ravno, ko pomaga mladi gospodični natikati drsalke in pri tem odmakne krilo malo bolj, kakor bi se spodobilo, da se pokažejo njena precej močna meča, pridrsa proti njima v velikem kolobarju njegova Milica z njemu znanim vseučiliščnikom Kogovskom.

Opazila je vse, toda po lahnem pozdravu je oddrsala dalje.

Drugo jutro je pa prinesel grajski hlapec Matevž to-le pisemce:

«Jaz sem Te ljubila nad vse in Te še vedno tako ljubim, toda za Te sem jaz le igranja, s katero se igraš, dokler ne dobiš druge. Danes se odpeljem z mamko k svoji teti na Zgornje Avstrijsko. Z Bogom!»

Zadnje besede so se komaj brale, videlo se je, da so jih močile solze.

Hitel je proti pristavi, hitel na kolodvor, toda vlak je že odšel in z njim za večno Milica.

V dveh mesecih je tudi Vladimir zapustil svojo «šolmaštrijo» in šel dalje študirat na Dunaj.

O Milici je slišal pozneje, da se je omožila in da je srečna. Vladimir ni mogel v sebi udušiti čuta sebičnosti. Rad bi bil videl, da bi čakala na njega, čeprav morda — nesrečna.

Valek.

takoj, ko je potrkal, znal, da ne more biti nihče drugi, kakor njegov sin, mu je stekel naproti, ga veselo objel in poljubil. Potem pa ga je peljal k hčerki Flori, ki mu je vsa radostna podala roko in ga isto poljubila. Tudi Loti, ki je sedela poleg Flore, je vstala, ga nekako plaho pozdravila in mu podala drobno ročico. Emanuel nekaj časa skoro ni našel pravih besed, da bi kaj spregovoril, sedel je tiho in gledal sedaj enega, sedaj zopet drugega.

«No, sinko,» je prijel za besedo. «Sedaj pa nam kaj povej o tvojem dolgem potovanju tam po Mehiki in kaj znam, kje si vse blodil in stikal.»

«Ako vam hočem pripovedovati vse dogodke svojega potovanja, nocoj nisem gotov in tudi jutri še ne.»

Flora je med tem odšla, a se kmalu vrnila z večerjo, ki je bila že pripravljena. «Veš kaj, Emanuel,» je pričela Flora. «To pa vendar ni lepo, da te tako dolgo ni bilo. O, ti ne veš, kolikrat sva se pogovarjali z Lotico o tebi: kakšen da si, ali si velik ali majhen, siv ali plavec. A ko si poslal tisto sliko, ki si jo slikal, sam sva se obe prav zelo premotili, kajti slikali sva te prav drugačnega. Kaj ne, Loti?»

Loti je povesila glavo, nekoliko zardela in se nasmehljala.

«Res, Emanuel,» je nadaljevala Flora. «Jaz se popolnoma nič ne spominjam, kdaj da si odšel. Papa, koliko sem bil stara takrat?»

Članov telovadilo je 2661 v 135 urah, povprečno na uro 20; ženski je telovadilo 2049 v 97 urah, povprečno na uro 21; sol. naraščaja je telovadilo 2476 v 115 urah, povprečno na uro 22; obrt. trg. naraščaja je telovadilo 1233 v 88 urah, povprečno na uro 14. Skupaj je telovadilo 8619 v 435 urah, povprečno na uro 20.

Člani telovadili so po trikrat na teden, in sicer v ponedeljkih, sredih in petkih od 1/9. do 1/10. ure zvečer. Ženski oddelki telovadi po dvakrat na teden, in sicer od 1/6. do 1/7. ure zvečer v sredo in soboto. Sol. naraščaj telovadi po dvakrat na teden, in sicer v ponedeljkih in četrkih od 1/6. do 1/7. ure zvečer. Obrtni naraščaj pa v četrkih od 8. do 9. ure zvečer in ob nedeljah od 2. do 3. ure popoldan. Pri članstvu se je menjalo med letom 80 telovadcev.

Pri prvih treh oddelkih opazimo jako mali napredek, kateri bi bil pa pri članskem oddelku lahko velik, ako bi člani, kateri se pristevajo celo boljše telovadce, ne svetili uzorno z nerednim obiskom. Pri obrtnem naraščaju pa smo nazadovale, ne sicer na številu, pač pa na povprečnem obisku. Vzrokov zakaj, ne bom tu navajal, vadiateljski zbor jih ve in jih bode tudi po možnosti paraliziral.

Vaditeljski zbor, kateri je vodil to telovadbo, štel je v začetku leta 8 članov, in sicer 5 vaditeljev in 3 pripravnike. Med letom izstopili so 4 člani, vstopila pa 2, tako da šteje danes vaditeljski zbor 4 vaditelje in 2 pripravnike.

Društvo je nastopilo korporativno v kroju 9 krat. Prvič povodom smrti brata Janka Majdiča, dne 14. februarja v številu 22. Dne 19. marca vršil se je pesizlet čez Št. Jur, Voglje in Voklo z udeležbo 19 članov. Prehodilo se je 18 km v 3 urah. Dne 20. maja praznovalo je društvo popolnoma med sabo 10letnico svojega obstanka (povabilo se je samo bratsko društvo iz Ljubljane). Ob tej priliki nastopilo je članstvo v številu 27 na vseh orodjih in s prostimi vajami, položilo je nekaj račun svojega desetletnega dela, kateri je izpadel za društvo še nekaj ugodno. Ob tej priliki nastopil je tudi povoljno trgovsko-obrtni naraščaj v številu 15. V noči od 23. do 24. maja se je vršil prvi nočni izlet telovadcev, 20 po številu, iz Kranja čez Tržič-Begunje-Bled-Radovljico. Prehodilo se je 47 km.

Dne 3. junija se je udeležila razvija zastave bratskega društva v Brezicah deputacija 11 članov z zastavo.

Dne 24. junija se je udeležilo društvo na vabilo bratskega društva v Ljubljani kresnega večera, prirejenega na čast Korošcem, po številu 24 članov, pri prostih in rajalnih vajah in dve vrsti na orodju in s skupinami.

Dne 1. julija je društvo prisostvovalo razviju praporja bratskega društva v Šiški — 19 članov z zastavo. Sodelovali so telovadci pri prostih vajah in sta telovadili dve vrsti na orodju.

Dne 5. avgusta je nastopilo društvo skupno z bratskim društvom iz Tržiča na Pristavi. Nastopilo je 23 članov v 4 vrstah na orodju. Obrtni naraščaj (17 po številu) je nastopil skupno s tržičskim.

Dne 1., 2. in 3. septembra pa se je vršil 1. hrvaški vsesokolski zlet v Zagrebu. Tu je nastopilo 21 članov v kroju z zastavo. 18 od istih je sodelovalo pri prostih vajah. Tekme udeležilo se je 10 telovadcev, in sicer 3 skupno z tržičskim sokolom v visjem in 7 v nižjem oddelku. In tu se je pokazalo, da se nismo zastoj trudili in vežbali, kajti 10 priznanj, 8 članom in 2 vrstam, priča, da smo vsaj nekaj delali, da bi bili dosegli lahko ob večji vnemi in resnosti telovadcev še več. Tu se je šele marsikomu odprlo, kaj je pravzaprav tekmovalna telovadba in trdno upam, da je to

«E, kaj si bila, — mlada mati. In ko te je Emanuel v slovo poljubil in ti rekel, da te zapusti, si jokala dolgo, dolgo.» Počasi je govoril grajščak Viktor te besede, kot da jih išče iz let, ki so že davno minuli in zamišljen je sklonil glavo.

«O, vidiš, Emanuel, tako sem te imela rada, a vendar me nisi obiskal tako dolgo. O ti poredneži! Privila se mu je okoli vratu in ga zopet poljubila. Porosile so se Viktorju oči, videč tako ljubeča se otroka.

«Nič se ne huduj, Flora, saj bodeš pa sedaj lahko vedno pri meni, da ti ne bode dolg čas.»

«Ali jaz ne, gospod Emanuel?» se je oglasila Loli in nekoliko proseče uprla pogled v Emanuela.

«Tudi, zakaj pa ne! Ali bojim se, da bodem dolgočasil obe,» je pristavil Emanuel.

«O, vedno vendar ne bodeš slikal,» je pripomnil Viktor in se nasmehnil.

O, ne bodeš vedno pri čopiču, ne! Z nama pojdes na sprehod. Kajne, papa, da nama sedaj dovoliš kake daljše izlete, ko naju bode spremljal Emanuel,» je proseče govorila Flora in obrnila svoj pogled v očeta, a ta je nekaj časa molčal, potem pa odgovoril.

«O tem bomo že še govorili.» Dalje prih.

dobro vplivalo ter da pojdemo k V. vseslovenskemu sokolskemu zletu v Prago, ki se vrši letos dne 27., 28., 29., 30., 31. junija, 1. in 2. julija pripravljeni, boljše izvežbani.

Ženski oddelki je nastopil prvič javno v telovadnici dne 7. aprila. Da se tudi tu goji resna telovadba, kaže orodje, na katerem so nastopili: proste vaje, vaje s kiji, konj, bradlja, skok, krogi in alegorična skupina.

Dne 17. maja se je vršil majnikov izlet iz Kranja do Otoč z vlakom in odtod peš čez Dobravo v Kamno gorico in nazaj. Udeležba 22.

Dne 26. in 27. julija se je vršil izlet na Golico z udeležbo 14.

Dne 26. avgusta so nastopile telovadke (23) javno na vrtu brata Petra Mayrja, in sicer z vajami z obroči in kiji, na bradlji z eno zvišano lestvino in na konju. Nastop je bil skupen s solskim naraščajem.

Dne 30. avgusta se je vršil pa pesizlet v Podbrezje z udeležbo 15.

Solski naraščaj je nastopil javno v telovadnici dne 31. marca z udeležbo 18. Izvajal je proste vaje in nastopil v skoku, na bradlji, na konju in s skupinami na tleh.

Dne 13. maja se je vršil majnikov izlet v Zabnico z udeležbo 19.

Dne 26. avgusta pa je nastopil naraščaj (18) skupno z ženskim oddelkom. Nastopil je z vajami z zastavicami na bradlji, konju, v skoku, v trojicah na konju in z veliko skupino na orodju.

Obrtni naraščaj je nastopil ob priliki desetletnice, dne 20. maja po številu 15.

Dne 27. maja bil je popoldanski izlet na Sv. Jošt z udeležbo 19.

Dne 5. avgusta je pa nastopil (17 po številu) skupno z obrtnim naraščajem iz Tržiča na Pristavi.

Pri vseh teh izletih in nastopih vladala je še precej dobra, da si ne še uzorna disciplina. Pokazali pa so naši telovadci v Zagrebu, da se znajo, če hočejo tudi vesti popolnoma uzorno in ravno tu jih moram pohvaliti. Žal, da je njih število tako majhno, manjše od drugih društev, kjer ne nastopajo skoro sami mladeniči, ampak si tudi starejši, resnejši morajo brez ozira na stan, štejejo v čast — obleči sokolski kroj. Bratje, ki ste starejši po letih in po življenjskih skušnjah izkušenejši od nas, stopite tudi v naše vrste, zrtvujte svoje zmožnosti nam, kajti s tem, da se posvetite nam, posvetite se narodu slovenskemu in celokupnemu Slovanstvu.

Vaditeljski zbor je imel v minulem letu naročene v svojo strokovno izobrazbo naslednje časopise: «Slovenski Sokol» (5 iztisov), češke: «Sokol», «Vestnik», «Prapor», «Cvičiteljski Listi» in hrvaški «Sokol».

To je pregled našega dela v minulem letu. In ako ga premostimo z resnim očesom, zapazimo neko, skoro bi rekel, nervozno hitanje v vsakem oziru in nervoznost v vrstah sokolskih nima prostora, zato je naša dolžnost omejiti to nezdravo hitenje, omejiti se na kolikor možno malo prireditve, te pa pokazati javnosti dovršene, kakršne pa dosežemo le z resnim, treznim premišljenim delom. Vi pa, bratje telovadci, ki veste, da se nam je pokazati letos v zibel sokolstva, v zlati Pragi, primite se tega dela prav sokolsko. Na zdar!

To poročilo vzelo se je z odobravanjem na znanje. Konec prih.

Tedenski politični pregled.

Volilna reforma je parlamentarno dokončana. Potrebna je le še vladarjeva sankcija. O zadnjem delu, o noveli k državnemu temeljnemu zakonu, katera je ostala nerešena do odločitve o «numerus klausus», je razpravljala gosposka zbornica v ponedeljek. Debata je bila precej kratka. Ker je bil «numerus klausus» cena za kompromis izmed gosposke in poslanske zbornice, ni nihče pričakoval presenečenja in zato tudi zanimanja ni bilo posebno. Govoril je knez Karol Svarcenberg, ki je pobijal reformo; potem jo je branil ministrski predsednik baron Beck; grof Fran Thun je dejal, da mu zakon ne ugaja, da se pa ne more storiti nič drugega, kakor sprejeti ga; minister za notranje zadeve Bienert je zagovarjal tiste točke, ki niso všeč grofu Thunu. Poročevalec baron Cziedik je omenjal, da se je gosposka zbornica zavezala, glasovati za reformo, čim bode rešen numerus klausus. Na to je zbornica sprejela reformo s potrebno dvotretjinsko večino.

Zbornica poslancev ima ta teden redno tudi nočne seje, da more pred zaključenjem rešiti še obilno gradivo, ki je doslej neizgotovljeno. O zaključenju se razsirišajo vsak dan druge vesti. Zadnja verzija je ta, da bode vse delo dokončano do sobote, v ponedeljek bode zadnja seja, zvečer pa sprejem pri ministrskem predsedniku. — V torek je zbornica sprejela v drugem in tretjem čitanju regulacijo uradnih plač in proforskih plač, potem pa zvišanje duhovniških plač.

Termin za državnozbornske volitve se ni določil. Dotim se je zadnji čas razglašalo, da bodo volitve v drugi polovici aprila in da se skliče novi parlament za drugi teden maja, se pripoveduje sedaj, da bode državni zbor formalno razpuščen šele koncem svedana in da bodo volitve raspisane

za drugo polovico maja. Nekateri listi celo trdijo, da je že določen volilni dan, in sicer binkoštni torek.

Na Ogrskem so bili burni dnevi za vlado, za neodvisno stranko in koalicio, zlasti pa za justičnega ministra Polonyja. Skoraj nepričakovano se je dvignil proti njemu hud vihar. Moč je imel že davno mnogo nasprotnikov in pogostoma se je slišalo o napadih proti njemu. Zadnji čas se je pa izvedelo, da ga je bivši budimpeštanski župan Halmos obdolžil prav kočljivih reči, zlasti da je Polony kot član mestnega sveta izbral svoj položaj, da se je na nedopusten način obogatil. V zadevah, ki jih je zastopal kot advokat, da je nastopal tudi kot član mestnega sveta. Polony je dejal, da bode tožil Halmosa. Bilo je pa čudno, da ga ni hotel tožiti pred poroto, ampak on kot justični minister je hotel iti pred okrajno sodišče. Ali tudi to se ni zgodilo, temveč na splošno zahtevanje je izjavil v zbornici, da mu je Halmos podal izjavo, s katero prekljuje vse žalitve. To izjavo da mu je prinesel Halmosov zdravnik dr. Wein o polnoči ter mu je povedal, da Halmosa že vse dni veš peče. Polony pa, ki je religiozen, da je izpoznal v tem delovanju božje previdnosti ter je Halmosu odpustil. Zdelo se je, da je s tem zadeva skoraj na čudežen način končana. Ali to ni trajalo dolgo. Halmosova sinova sta podala v časnikih izjavo, da je dr. Wein izsilil Halmosov preklj z žuganjem, da pride drugače v treh dneh v norišnico. Glavni urednik lista «Magyar Szó», dr. Poly pa je v svojem časopisu in s plakati obdolžil Polonyja, da je utajil neko tatvino, da se je sam udeležil tatvine, da je pred sodiščem po krivem prisegel, da je bil agent za bordele in da je zlorabljal svoje funkcije za nabiranje premoženja. Podobno izjavo je dal tudi Halmosov zet, ki je zdravnik; tudi poslanec Langel, ki je sam član neodvisne stranke, je objavil hude obdolžitve proti Polonyju in Ugronu. Neodvisna stranka je Languela izključila. Kotut je branil Polonyja z vso zgornostjo. Ministrski svet je imel dolge seje.

Ogrski državni zbor je razpravljal zakon o tisku. Svobodomiselní justični minister Polony je dejal, da se ne more odpraviti preventivne cenzure, ker bi nemadžarske narodnosti v svojih časopisih puntali in ščuvali proti ogrski državi. Razprava je bila zelo burna.

Francoški vojni minister Picquart je predložil zbornici načrt, s katerim se odpravlja vojna sodišča. Zbornica je oddala načrt komisiji za sodniške reforme.

Car Nikolaj je poslal profesorja Martensa, da se pogaja na Dunaju, v Berlinu, v Londonu in v Parizu zaradi sklicanja druge mirovne konference.

Državnozbornske volitve na Nemškem so se vršile včeraj. Do polnoči je znan izid v 63 okrajih. Izvoljenih je 11 socijalnih demokratov, 10 centrum, 3 nacionalni liberalci, 3 pristasi državne stranke, 2 nemška konservativca, 2 pristasa svobodne ljudske stranke, 1 pristasa reformne stranke, 1 član zveze kmetovalcev in 1 Danec. V 19 okrajih je potrebna ožja volitev.

V Aleksandriji so bile v nedeljo hude rabuke. Na želji ruskega konzulata se je zaprl tri Ruse, ki so hoteli pognati rusko ladjo v zrak. Velika množica ljudstva je demonstrirala pred ruskim konzulatom in je razbila grb. Ljudje so hoteli osvoboditi jetnike, kar se jim ni posrečilo.

Umetnost in književnost.

Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za navadno leto 1907 obsega poleg navadnega koledarja poročilo o društvenem delovanju, sestavljeno jako vestno, imenik pokroviteljev, družnic, pregled šolskih zavodov, ki jih vzdržuje družba, in seznamek po družbi izdanih knjig. Jako zanimiv je oddelki: pouku in zabavi, kjer so natisnjeni bili zanimivi članki: Divnjek, kjer razlaga prof. Fr. Levce besedo «divnjek» v Prešernovi pesmi «Judovsko dekle». Tisti, ki so poznali Prešerna, izmirajo, spisal I. V. Kako je Miroslav Vilhar pel o Ljubljani, spisal I. V. Nekaj o Andrejčkovem Jožetu, spisal Podlimbarski. Gregorčičeva labodnica, spisal I. V. Kratek Gregorčičev nekrolog. Navdušena pesem, katero je pokojni Gregorčič posvetil goriskemu nadškofu Sedeju. Luka Svetec, voditelj slovenskega naroda, spisal I. P. Slovenecem na tujem, spisal Podlimbarski; pisatelj se jako umestno obrača do onih nasincev, ki preživljajo čas svojega pokoja v tujini, in jim svetuje, naj bi prišli na stara leta v Ljubljano ter tako oteli mnogo kapitala svojemu narodu. Koliko denarja ima Bosna? spisal I. I. Stefanov, in Češka narodna obrambna društva, spisal Fr. Starý; poslednji članek bi našim rojakom prav toplo priporočali, da ga razmišljajo in vvažujejo; enakih obrambnih društev bi bilo krvačo treba tudi nam, zlasti v obmejnih krajih, kjer vedno huje buta valovje tujstva ob slovenski svet.

«Glasbena Matica» v Ljubljani ponovi jutri svoj veliki ljudski koncert v «Unionu». Odbor je sklenil v svoji zadnji seji, da se koncert ne prične takoj ob pol peti uri, kakor je naznanjeno, ampak

nekoliko pozneje; to pa vsled tega, da se ga lahko udeležijo tudi oni z Gorenjskega, ki se nameravajo peljati h koncertu šele popoldne.

Pevski zbor »Narodne čitalnice v Kranju« priredi sredi meseca februarja v dvorani »Gorenjskega Sokola« koncert na korist svojemu pevskemu fondu. Natančen vspeled priobčimo prihodnjic, za danes omenimo samo, da nastopi pri tem koncertu popoln pevski zbor, broječ okoli 50 pevki in pevcev. Na vspeledu so zgolj koncertne točke. Poleg petih mešanih zborov se pojata tudi dva daljša moška zbor in dva dvospeva za ženski zbor s spremljevanjem klavirja. Vrhutega se je posrečilo pevskemu zboru pridobiti za sodelovanje gospo Anico Pirnatovo, soprogo profesorjevo, katera nastopi v nekaterih samospelih. Vabila z natančnim vspeledom in besedilom se pravočasno razposljejo.

Godovi prihodnjega tedna:

27. Janez Zlatoust, Slavoj; 28. Karel Veliki, Dragomil; 29. Franc Sal., Branimir, Gorislava, Zdislava; 30. Martina dev., Desislav, Gordijana; 31. Peter Nol., Divna; 1. febr., Ignacij, Kazimira.

Pozor! Jutri ali prihodnje dni utedne cesar sankcijonirati novo volilno reformo. Ob tej priliki je danes izšla lična brošurica:

Novi državnozbornski volilni red z zemljevidom.

Sezite pridno po njej.

Novičar.

Kandidatura. V sodnijskem okraju Radovljica-Kranjska gora-Tržič bo kandidiral pri prihodnjih državnozbornskih volitvah dosednji državni in dež. poslanec gosp. Jos. Pogačnik.

Klerikalna kmečka zveza za kranjski okraj prične v kratkem delovati. Pravila so od vlade že potrjena.

Ustanovitev ženskega oddelka telovadnega društva »Sokol« v Kranju. Dne 20. t. m. se je zbralo ženstvo vseh slojev meščanstva na povabilo telovadnega društva »Sokol« v čitalnični dvorani, da se osnuje v smislu novo sprejetih pravil ženski oddelk telovadnega društva »Sokol«. Zborovanje je otvoril, ker je bil brat starosta zadržan, brat podstarosta Ivan Valentič, kateri po daljšem govoru pozdravi ženstvo ter se zahvali na obilni udeležbi, omenja, da je društvo po desetletnem delu storilo korak naprej, z namenom, da organizira ženstvo ter v tem smislu izpremenilo tudi svoja pravila. Opozarja na korist telovadbe za ženo ter bodri članice k obilnemu pohajanju telovadnih ur. Posebno jih opozarja, da pošiljajo svojo deco v telovadnico — narodno šolo, katera izpopolni pri vzgoji v narodnem oziru to, kar šola ne more storiti. Končno opomni članice na vestno izpolnjevanje pravil in poslovnikov. Blagajnik Josip Cvar prečita pravila in poslovnik ženskega oddelka, kateri je bil sprejet na zadnjem občnem zboru. Nato se vrši volitev činovnic ter so bile izvoljene: starostkam ga. Marija dr. Kušarjeva, njenim namestnicam: ga. Zora Lampretova, načelnicam: gđc. Hani Sajovičeva, odbornicam: gđc. Ivanka Jägrova, gđc. Ivanka Omersova, gđc. Anica Pravstova, in ga. Hermina Valentičeva; njihovim namestnicam pa gđc. Anica Fockova in gđc. Vera Šavnikova. Vse navzoče so pristopile nato kot članice ženskega oddelka ter se je del istih tudi več javil k telovadbi. Telovadba ženskega oddelka se vrši ob torkih in sobotah od 1/2. do 1/2. ure, za članice pa, ki v teh urah ne bi bile proste, pa v istih dneh od 8. do 9. ure zvečer. — V zadnji seji se je odbor konstatiral, in je bila izvoljena tajnicam ga. Hermina Valentičeva, blagajnicam pa gđc. Ivanka Omersova.

Z Mojstrano. Prišlo je vendarle do kompromisa in smo izvolili občinsko starestinstvo, in sicer je župan Jurij Pezdernik, svetovalci: Jožef Košir, Francišek Jakelj, Janko Janša, Gregor Klančnik, odborniki pa; Francišek Kocijancič, Brence, Francišek Hafner, Gregor Zima, Jožef Zupan, Jernej Kosmač. Posvetovali smo se, kako izboljšamo planine in okrajni glavar nam je obljubil, da nas hoče pri tem podpirati, kakor tudi, da uredi in olepša našo cesto skozi Mojstrano. Pričakujemo, da se kmalu zgodi, kajti to bo Mojstrani le v čast in korist, ker privabili bomo še več tujcev, kakor jih že zdaj pohaja naš kraj.

Zopet iz Radovljice. Ni dolgo od tega, kar smo čitali v Vašem listu o zemljiški knjigi v Radovljici in o njenih spakovanih napisih, ki so jih seveda odstranili, danes pa moremo zopet pisati iz našega mesteca. Naravnost neverjetno — toda resnično je, da ima naš c. kr. geometer samonemški pečat (k. k. Evidenzhaltungsgeometer Radmannsdorf). Mi zahtevamo dvojezični pečat. Brez komentara. Proč s samonemskim izživajočim in slovensko narodnost naravnost žalečim pečatom. Ako se višje oblasti nič ne ganejo, ganite se Vi, g. zemljemerec, in zahtevajte dvojezični pečat, ako ste narodnjak. Saj nismo na Pruskem. Zahtevamo tudi, da naj dobi naš g. zemljemerec tablo nad vrata svoje pisarne s samoslovenskim napisom, da bodo vedele njegove stranke kam iti, kadar imajo opravka pri njem. Pa takoj — Hab' die Ehre!

Zaročil se je radovljiški okrajni gozdar, g. Vekoslav Barle z gospico. Venčeslavo Rakovo iz Velenja pri Celju.

Važen sklep upravnega sodišča. V občinskem svetu v Sodražici vladá terorizem klerikalne stranke. Drobnič, Pakiz in Fajdiga se v prvi vrsti preganjajo, ker nočejo dopustiti, da bi jih večina pri volitvi starejšinstva prezrla in potisnila ob steno. Zategadelj se že nekaj mesecev ne more izvoliti župan v Sodražici. Klerikalna večina je pridno pri delu, tako da se Drobnič, Pakiz in Fajdiga iz večnih glob radi izostajanja od županove volitve kar izviti ne morejo. Deželni odbor je v nekem slučaju, ko je klerikalna večina naravnost silovito postopala, odpustil in odpisal dotične globe. Vsled tega gromovita pritožba klerikalne večine do upravnega sodišča. To sodišče pa je pritožbo brez vsake razprave a limine zavrnilo, češ, da so take globe disciplinarna kazen, katera ne spada v kompetenco upravnega sodišča. S tem je zavzeto stališče, ki se bistveno razločuje od onega, katerega je upravno sodišče zastopalo pri Selcih in pri drugih takih slučajih.

O meščanski godbi v Kranju. Novi odbor se je v svoji seji z dne 17. t. mes. sestavil sledeče: predsednik Ferd. Hlebs, njegov namestnik Josip Fuso, blagajnik J. Likozar, tajnik Št. pl. Premerstein, odborniki: A. Drukar, J. Jagodic, Z. Novak, Fr. Pogačnik in I. Švarc, namestnika I. Meden in M. Jakopič. — Oglasilo se je 17 sodelujočih članov, ki hočejo se sodelovati. Odbor prosi vse dosedanje p. n. podporne člane meščanske godbe, da ji ostanejo zvesti še zanaprej. Članarina se bo pobirala od 1. febr. naprej, ker bo odbor do tistega časa najbrž angažiral novega spretnega kapelnika.

Veselica združenih rokodelskih pomočnikov. Slavno občinstvo mesta Kranja in okolice uljudno opozarjamo na plesno veselico združenih rokodelskih pomočnikov, katera se vrši jutri zvečer v hotelu »Nova pošta« ob 8. uri. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Trgovski sotrudniki v Kranju prirede v torek, dne 5. svečana t. l. ob poldevatih zvečer zabavni večer s plesom v dvorani hotela »Nova pošta« v prvem nadstropju. Obleka promenadna. Vstop prost.

Brivnalo g. A. Ebnerja v Kranju je kupil g. Fr. Vrančar iz Škofje Loke.

Redni občni zbor »Slovenskega bralnega društva« se je vršil minulo nedeljo popoldne. Ker bi do sklepčnosti občnega zbora moralo biti navzočih najmanj nadpolovično število članov, se je vršil takoj drugi občni zbor ob vsaki udeležbi društvenikov. Predsednik g. Ivan Jagodic otvori ob dveh popoldne občni zbor in pozdravi navzoče člane — okrog 20 po številu. Omenja, da se v minulem letu društvo ni moglo tako lepo razvijati, kakor to zahteva današnja moderna doba, vsled nezadostnih društvenih prostorov. To pa se bo najbrž zgodilo šele takrat, ko dobi »Bralno društvo« udobne prostore. Takrat bo treba tudi vstop do društvene knjižnice dovoliti širšim masam, t. j. nedruštvenikom. Prišel bode tudi skoro gotovo čas, ko bode v Kranju lahko spojiti naše starejše bratsko društvo »Narodno čitalnico z »Bralnim društvom«. Čas pa še ni prišel, zato je treba sedaj, da se člani tudi še zanaprej oklepajo društva z isto vnamo, kakor so to storili dosedaj, da bomo mogli v polni meri zasledovati v naših pravihlihi označene namene. Spominja se dveh umrlih članov, Jerneja Dolzana in veletržca Janka Majdiča, ki je kakor drugim narodnim društvom, zapustil tudi našemu društvu znatno svoto nad 400 K. Čast njegovemu spominu! Navzoči se dvignejo raz sedeže. — Nato odda besedo tajniku, Fr. Čampa, ki poroča, da je odbor imel v pretečenih društveni dobi od zadnjega rednega občnega zbora 8 sej, pri katerih se je sklepalo o različnih, za društvo važnih zadevah. Priredili sta se dve veselici, in sicer predpustno veselico z maskarado na pustni torek v sokolski dvorani in vrtno veselico s koncertom, saljivo pošto, korijandoli in plesom dne 12. avgusta pri Graiserju na Primskovem. Dne 5. decembra pa se

je priredil običajni Miklavžev večer. Javno je društvo nastopilo dvakrat z društveno zastavo ob pogrebihih dolgoletnih društenikov, gg. Jerneja Dolzana in Ivana Majdiča. Društvo šteje 56 članov (3 častni in 53 podpornih), torej 20 manj kakor lansko leto. — Namesto v Škofjo Loko odidelega blagajnika g. Kalana poroča g. Al. Pečnik o društenem premoženju. Dohodkov je bilo K 1235.24, troškov pa K 830.18, torej prebitka K 405.6. Pregledovalcem računov se izvolita gg. Josip Cvar in Jernej Škofic. V novi odbor se izvolijo z vslikom gg.: predsednikom Ivan Jagodic, njega namestnikom J. Čampa; blagajnikom Alojzij Pečnik; tajnikom Josip Cvar; knjižničarjem J. Weißeisen; odbornikom pa: Anton Bizjak, Josip Fuso, Rudolf Jereb in Lovro Ržen; namestnikom Ludovik Dobišek, Janko Suhadolnik in Jernej Škofic. Vsi izvoljeni sprejmejo izvolitev. Pri slučajnostih se nihče ne oglasi k besedi, nakar predsednik zaključí občni zbor, zahvaljujoč se za udeležbo. Po občnem zboru se vrši še običajno žrebanje za časopise. (Op. uredništva: Pri občnem zboru pogrešamo poročilo knjižničarja, katero se ni podalo.)

Daljšje poročilo o zadnjem občnem zboru kranjske čebelarke podružnice odložimo vsled pomanjkanja prostora za prihodnjic.

Lokalna železnica Kranj-Tržič. Ministrstvo za notranje stvari je podelilo graščaku dr. Karlu pl. Bornu pri Sv. Katarini pri Tržiču v zvezi z Andrejem Gassnerjem, tovarnarjem v Tržiču, in Karlom Mallyjem, županom istotam, kot koncesionarjem lokalne železnice Kranj-Tržič dovoljenje za ustanovitev akcijske družbe pod imenom »Lokalna železnica Kranj-Tržič s sedežem na Dunaju« in potrdilo pravila.

Plesni venček priredi dne 2. svečana 1907 ob 7. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Zdravko Benedika v Stražišču tukajšnje gasilno društvo. Vstopnina: nečlani 1 K, dame in člani prosti. Čisti dohodek je namenjen za poplačilo gasilnega orodja. Odbor.

Telovadno društvo »Sokol« v Tržiču ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 27. t. m. ob 2. uri popoldne v prostorih Pernetove gostilne s sledečim vspeledom: a) Nagovor staroste, b) poročilo odbornikov, c) poročilo načelnika, d) volitev novega odbora, e) slučajnosti.

Slov. bralno društvo v Tržiču vabi na predpustno veselico, ki se vrši na Svečnico, dne 2. svečana 1907 v društvenih prostorih. Spored: A. Petje. 1. L. Belar: Mi vstajamo, moški zbor. 2. a) H. Volarič: Zjasni zvezde mu temne; b) Fr. Hlavka: Ukazi, četverospava. 3. H. Volarič: Na ples, moški zbor. B. Ples. Vstopnina za člane 60 vin., za nečlane 1 K. Svira sekstet na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Odbor.

Divji mož. Drvar Jožef Dobravec v Koprivniku pri Radovljici je zagrozil ženi, da jo bo zabodel. Ko je žena vsled tega zbežala z otroci od doma, je zažgal mož kup slame pred hišo, češ, da mora bajta pogoreti. Sosedje so k sreči pogasili ogenj o pravem času. Dobravec je nato sel po svojega 2letnega sina k sosedu, ga pretepel in zaprl doma, sam pa odšel pit. Ko so ga orožniki aretirali, je iznova grozil, da bo ženo že naučil manir, kadar se vrne domov.

Gledališka predstava se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. v gostilniških prostorih g. Ambrožiča v Ljubnem.

Gasilno društvo v Gorjah vabi k veselici, ki se vrši v nedeljo, dne 27. januarja 1907 v Gorjah v dvorani. Spored: 1.) Stric Jaka, saloigra. 2.) Kukavica, narodna, mešan zbor. 3.) Veseli letni časi, narodna, mešan zbor. 4.) V pepelnični noči, deklaracija. 5.) Na Gorenjskem, narodna, mešan zbor. 6.) Fantje igrajo, narodna, mešan zbor. 7.) Čarodejstvo, predstavlja umetnik iz Indije. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: sedeži I. vrste 1 K, sedeži II. vrste 70 vin., stojišča 30 vin.

Zlata jama je baje na planini za Osrešči v Bohinju. Globoka je 4 do 5 metrov. Pripoveduje se, da so pred leti videli nekega Laha, ki si je v jami nabral zlata, iz nje iti. Sled njegovih škorenj kazal je zlate ostanke. Pravijo, da je vselej, kadar si je nabral zlata, jama zazidal za seboj. Isto se pripoveduje o neki zlati jami na Suhi. Imenovani Lah je bil povod nekaterim, — da so že v jeseni z največjo pridnostjo hiteli v zlato jamo — kopat zakladov. Izkopali so pač nekaj rumenih kosov, pa sami dvomijo, če je to pravo zlato. Dosedaj s tem zlatom se ni nihče obogatel. Morda v prihodnjosti?

Plesno veselico priredi telovadno društvo »Sokol« na Jesenicah v nedeljo, 27. prosinca 1907 v Gustinovi restavraciji na Jesenicah. Svira slavna »Sokolska godba« iz Pračine na Goriskem v sokolskem kroju. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 K 20 vin.; člani plačajo polovico, dame proste. Ker je čisti dobiček določen za napravo društvene zastave, se preplačila hvaležno sprejemajo. K najobilnejši udeležbi vabi s sokolskim »Na zdar!« Odbor.

Gora Sv. Jošta pri Kranju je bila tudi lansko leto prav dobro obiskana. Zahajali so nanjo v lepem številu domači (Kranj, Škofja Loka), pa tudi tuji romarji in turisti. Ob lepih, zimskih in pomladnih nedeljah se je oglasilo pri joštarskem mežnarju samo od Ljubljane do 100 gostov in še več. Pozabiti ne smemo, da so preteklega leta v Kranju nekateri takorekoč tekmovali med seboj, kdo bo večkrat poplezal k sv. Joštu. Eden teh gospodov je

bil leta 1906 gori 191 krat, drugi 167 krat; takih pa, ki so stopali na vrh sv. Jošta po 50 krat in več, je daljša vrsta. Vse to nam kaže, kako priljubljena je ta gora, v prvi vrsti zaradi nedosežno lepega razgleda, ki ga uživaš z nje, pa tudi zaradi domače, preproste, a dobre postrežbe v gostilnici joštarskega mežnarja, gospoda Jožefa Benedka.

Domačo veselico s plesnim venčkom in komično predstavo predpustne otvoritve, Karavanskega predora, oziroma »Gorski škrat«, se vrši v nedeljo, dne 3. febr. t. l. v gostilniških prostorih »pri Malčniku« na Hrusici. Začetek ob šestih zvečer. Godba na lok, posvetnih godljev. Vstopnina: Za gospode in gospodične z damskim spremstvom 1 K. Brez spremstva plačajo brez razlike dame in gospodje po 50 vin.

Gasilno društvo v Ratečah vabi na plesni venček, ki se vrši jutri v nedeljo, dne 27. t. m. v gostilniških prostorih g. J. Petriča. Začetek ob 7. uri zvečer. Godba na lok. Vstopnina 1 K za osebo, 1 dama prosta.

»Ubi« je imenoval baron Helldorf v Bistrici v Rožu na Koroškem kranjske Slovence, ki bodo v prihodnje prihajali po novi železnici na Koroško. Ta baron Helldorf je privandran Prus.

Star mladenič umrl. Umrl je pred tedni najstarejši mladenič moravske okolice po domače »Bistanov Nace« v 90. letu starosti. Bil je svoje dni važna oseba moravske doline. Pečal se je s čebelorejo in mizarstvom.

Prosveta.

»Akademija« je imela doslej tri odbore seje. Odbor je prevzel prirejanje predavanj hrvatskih vseučiliških profesorjev, ki so se po iniciativi prof. dr. Ilesića in vsled posredovanja profesorja Vjekoslava Klaića iz Zagreba odzvali v velikem številu. S temi predavanji se prične meseca februarja. Sklenilo se je dalje, da se začne (najprej v Ljubljani) s prirejanjem kurzov za analfabete. V ta namen se stopi v zvezo s slovenskimi šolniki glede pedagoške strani vprašanja, tehnično — upravno stran prevzame društvo, ki izda po šolnikih odobreni analfabetški abecednik in navodilo za pouk. Izdaja se dalje uzorna pravila, po katerih se čitalnice in knjižnice izpreminjajo v javne, kakor tudi zapisnik knjig in časopisov, ki jih priporočamo v nakup, oziroma naročevanje. Predavatelje prosimo, da vsako predavanje naznanijo poprej tajništvu, svoje člane — čitalnice in bralna društva pa, da javljajo svoje želje glede predavanj i. t. d. kakor tudi, da naznanjajo svoje občne zборе in vse sklepe, v kolikor se tičejo ljudska — izobraževalnega dela.

Predavanje priredi akad. fer. društvo »Prosveta« na Bledu ob 4. uri pop. v »Blejskem domu«. Predava g. iur. Juro Jan: »Doneski k narodnemu gospodarstvu na Kranjskem.« Vstopnina 20 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za ustanovitev ljudske knjižnice v blejski okolici, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 21. t. m. Priglasilo se je 82 glav goveje živine in 36 domačih prašičev. — Pšenica po K 7-50, proso po K 7-—, riž po K 7-—, oves po K 8-—, ajda po K 8-75, fižol ribničan po K 11-—, koks po K 10-50 in krompir po K 4-—.

Loterijska srečka dne 19. januarja t. l.

Trst 89 3 11 51 38

Mirna stranka išče za april

stanovanje

2 majhni sobi ali 1 večjo s pritlikinami v I. nadstropju. 16 2-1

Naslov pove upravništvo »Gorenjca«.

Stanovanje

s 3 suhimi sobami, svetlo kuhinjo, kletjo, drvarnico in podstrešjem ter lepim razgledom se odda s 1. februarjem 1907.

Več se poišče pri F. Potočniku, čevljarju v Kranju, spodaj hotela »Nova pošta«. 6-2

Naznanilo.

Podpisani se usoja naznanjati p. n. slavnemu občinstvu, da je otvoril dne 15. januarja t. l. svojo

urarsko obrt

na Savi pri Markotu.

Priporočajo se zlasti **popravila**. Ure budilke se popravljajo po 1 K 10 h, žepne ure po 2 K in ceneje. Večja popravila se zaračunijo po najnižjih cenah. Vsa popravila se izvršijo pod jamstvom ali garancijo in se vsako naročilo izvrši **natanko in točno**. Cene za popravila so kljub veliki draginji **brez konkurence**.

Istotako se popravljajo tudi šivalni stroji točno in ceno.

Priporočujoč se vsem starim in novim naročnikom, bilježim z odličnim spoštovanjem

Otokar Jedlička.

Prednaznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da **otvorim začetkom marca t. l. svojo**

trgovino s čevlji, usnjem in čevljarskimi potrebščinami pod trdko

JANKO POLLAK
v Kranju, na Glavnem trgu (poleg velikega vodnjaka).

Ker sem bil skoz 16 let poslovodja tukajšnje trgovine **Marija Pollak** ter so mi kupčijske razmere te stroke v tem kraju popolnoma znane, se bodem potrudil kar mogoče, tembolj ker zdaj prosto po svoji volji, vsem zahtevam cenj. odjemalcev v vsakem oziru ustreči.

Blagovoli naj mi slav. občinstvo ostati kot poprej službujočemu toliko bolj še naklonjeno zdaj samostojnemu trgovcu ter z nakupom enacega blaga počakati do otvoritve, ker bodem skusil vedno le sveže in dobro blago s primerno nizkimi cenami imeti.

V zalogi bodem imel vsake vrste **usnja, vrhnih delov za čevlje (Oberteile), čevljarskega orodja** in vseh v to stroko spadajočih potrebščin; nadalje vsakovrstnih **izdelanih čevljev** od najnavadnejših do najfinjših modernih, kakor tudi vse zraven spadajoče stvari, kot **mazila, trakove** i. t. d., i. t. d.

Za pri meni kupljene čevlje preskrboval bodem tudi popravila.

Priporočam se slav. občinstvu in že od poprej mi naklonjenim odjemalcem, naj zdaj name ozir jemljejo ter bilježim

s spoštovanjem

JANKO POLLAK.

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem)
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za
love in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vspre-
jema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od
mene preizkušene. 204 52-16
Ilustrovani ceniki zastoj.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših
izkušnjah higienije sestavljena in večkrat
odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu
ter gospe Jerici Morič.
Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-
talske ulice 7. 227-14

HOTEL „ILIRIJA“

69-46

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, mo-
derno urejena kavarna z dvema najnovej-
šima biljardoma ameriškega sistema, lepo,
nanovo urejene sobe za prenočevanje. —
Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša
štajerska naravna vina, pristni dolenski
ski cviček iz Gadove peči, kakor tudi
priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna
kuhinja. Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem
Fric Novak.

Novol
paten-
tirane

Acetylen-svetilke

≡ v 30. oblikah ≡
izdelane

iz močne kovine,
fino ponikljane.
Luč je krasna in
polovico cenejša
kot petrolejska.

Priporoča se go-
stilničarjem, obrt-
nikom in sploh vsa-
komur. 178 26-21

Kdor si hoče pri-
hraniti oči, naj kupi

Acetylen-svetilko

Dobi se samo pri:

A. J. Ivanc-u
Ljubljana, Rajske ulice, št. 8.

Mesečna soba

lepo opremljena. zračna in svetla, z lepim raz-
gledom na Glavni trg odda se v najem. Zelo
primerna za samskega gospoda.

Na željo tudi hrana.

7 2-2

Več pove upravnistvo „Gorenjca“.

Velika zračna

meblirana soba

z lepim, krasnim razgledom, s posebnim vhomom
v I. nadstropju, park pred hišo, se s februarjem
enemu ali tudi dvema gospodoma poceni odda.

Več pove upravnistvo „Gorenjca“. 10 2-2

Gostilna

se odda v najem z vso gostilniško opremo blizu Kranja,
ob državni cesti Kranj-Trilj, v bližini proge nove železnice.
Hiša je na lepem razgledu z vrtom in še nedavno zidana.
Pri hiši je hlev s poljem. Pod ugodnimi pogoji se hiša
tudi prodaja. 259 3-2

Kje? pove upravnistvo „Gorenjca“.

Hiša št. 27

na Klanecu pri Kranju

se odda s 1. februarjem 1907 v najem.

Zraven spada 1 suha, svetla soba s kletjo,
drvarnico, poleg hiše je lep sadni vrt. Hiša je pri-
pravna za kakega krojača. Prednost ima zakonska
družica brez otrok.

Več pove upravnistvo „Gorenjca“.

18 2-2

Ne zamudite priložnosti!

Zaradi preselitve trgovine prodajalo
se bode vsakovrstno **manufakturno, galan-
terijsko in špecerijsko blago** vse po lastnih
cenah.

Nadalje železnina, kuhinjska posoda,
usnje vsake vrste, klobuke, dežnike in še
nad tisoč drugih, vsakemu pvtrebnih stvari
tudi pod ceno.

Ker se v kratkem preselim, prosim
slavno občinstvo, naj te prilike ne zamudi.

Z odličnim spoštovanjem 11 3-2

Leopold Lavš

trgovec v Trilju.

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je
posrečilo, iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti
izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje
in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako
drugo kožno bolezen na glavi. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam
mного priznalic in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K
60 h, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom

10 20-2

PETER JURIŠIĆ

lekarnar v Pakracu šte. 67 v Slavoniji.

Najbolje je najceneje.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Stari stroji se zamenjajo.

Singer Co., ako. druž. za šivalne stroje
Kranj, glavni trg 192.

83-47

Najtrpežnejši in po vsem svetu razširjeni so
„Original Singerjevi“ šivalni stroji.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je
posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju **KAPILOR**
šte. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja
prhljaj in vsa kožna bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga
vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahvalnic. Stane poštne prosto
na vsako pošto 1 lonček 3 L 60 h, 2 lončka 5 K.

Naroča naj se samo od mene pod naslovom

10 20-2

PETER JURIŠIĆ

lekarnar v Pakracu šte. 67 v Slavoniji.

Priženiti

se želi mlad obrtnik, izučen v vsakovrstni žele-
zarski stroki na malo posestvo s kovaškim obrtom.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Go-
renjca“. 9 2-2

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sred-
stvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod
imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga pri-
meša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje
na razstavah in tisoči zahvalnih pism pričajo
o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 286-7

Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Samo
6
dni

Kavre-New-York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
francoske prekomorske družbe

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Kavre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

oblast. potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani. Dunajska cesta 18

v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti znane
gostilne pri „Figovcu“. 4 25-2

Kuverte in vizitnice
priporoča tiskarna Lampret v Kranju.

Zahtevajte 'Gorenjca' povsod!

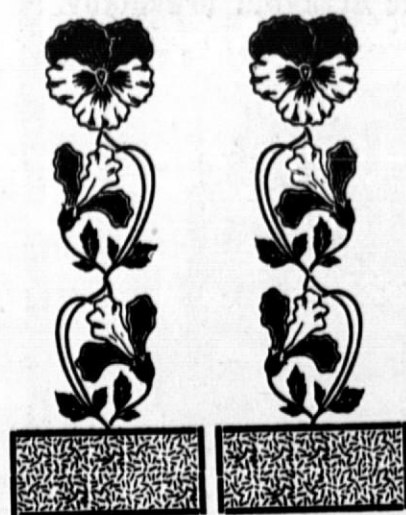
Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih
ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d.,
79-88 vse po najnižjih cenah.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka
140-27 nasproti hotela „Union“

priporoča
za gojitev las in
za umivanje
glave svoj zdrav-
niško priporo-
čeni gorko in
mrzlo zračni
sušilni aparat.
Suši brez nad-
ležne vročine.
Ne proizvaja
skrčenja las.
Vpliva dobro na
pospeševanje
rasti las.
Zaloga vsakovrstnih
vpletit strizanih in
zmešanih las
Oddelek za dame
s separatnim
vhodom.

Poskusite
in priporočite
== izdelke ==

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

238 8

Večkrat premirano!

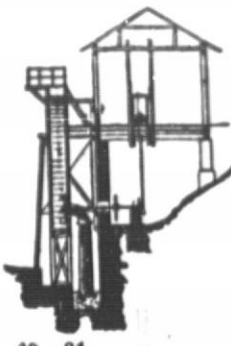
Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor
tudi kipe, vaze in druge glinaste iz-
delke v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča 189-85

Avgust Drelse

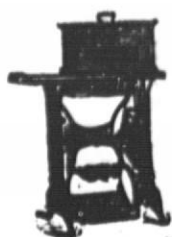
prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov
v Ljubljani.

G. Tönnies

69-81

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 226-13

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

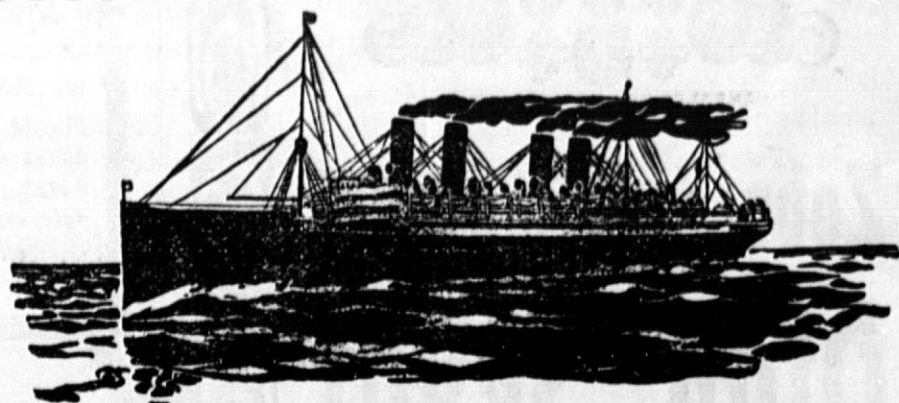

Seydlin

Najbolje za zoba.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavlika v Kranju

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
'Severnemškega Lloyd'
iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser
Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča po-
jasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona,
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvan-
redno ceno čez Galdesten. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Bra-
zilijska, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 228-11

Izšla je v naši zalogi knjiga o
novem državnozborskem volilnem redu
z zemljevidom volilnih okrajev i. t. d.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši za družinsko
rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosežni za obrtne svrhe. — Šivajo
naprej in nazaj. — Teko na kroglicah!

Glavno zastopstvo:

Frančišek Tschinkel

Ljubljana
mestni trg 19,

Kočevje
na gradu.

181-29

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbno-umetno in konstrukcijsko inženjersko
žično omrežje na stroj, ograje na mire-
dvoru, območno omrežje, vrata vrata, bal-
koni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špecialiteta: 74-24

valjični zastori (Rollbalken).

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 134 29

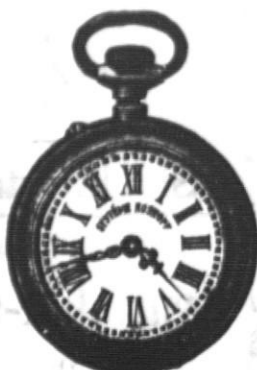
Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

Št. 502. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 245, enaka iz pravega srebra gld. 395, ista z dvojnatim tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 650 in naprej.

priporoča svojo izborna zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d. Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 605. Prava srebrna cilindar-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gld. 486, ista z dobrim ankerkolesjem gld. 595 in naprej.

6-4

Zobo-technični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porocelanu, amalgamu in oementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specijalist

Odpri vsako nedeljo od 8. do 6. ure

Ljubljana (Kolizej) R. Lang Marije Terezije cesta

130-29

Zalagatelj društva

c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijalist: Gostilniški stoli.

Modroči iz žilnatga omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

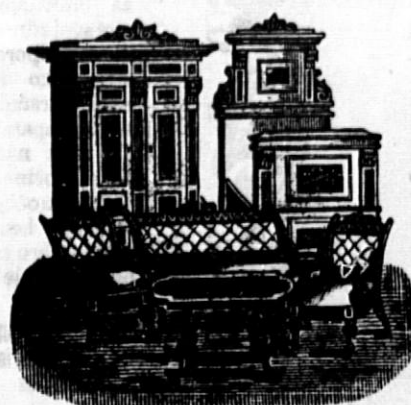
Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski. Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Specijalist v nevostlinih balah. Veliki prostori, prtilčno in v l. nadstropju.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, stensko ogledalo.

Rezervna zaklada: K 66.277.

Denarni promet v l. 1905: K 3.216.500.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/4 %, na menice pa po 6 %. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uradije se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvzemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151-26

Gorenjca

prodaja

po 10 vin. v

Kranju g. Karel Florian, knjigo-tržec, in g. K. Fabiani, trgovec h. št. 105;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, gl. trg;

Tržiču g. J. Ahačič, trgovec;

Radovljici g. Oton Homan, glavna trafika;

Bledu g. Iv. Pretnar, trgovec;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika;

Ljubljani gđc. Jerica Dolenc, Prešernove ul. št. 52